

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

จากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการปลดคนงานมาก ทำให้แรงงานที่ร่วงงานส่วนหนึ่งกลับภูมิลำเนาเพื่อหางานในท้องถิ่นทำ นอกจากราคาทำไร่ทำสวน ซึ่งมีรายได้น้อยแล้ว การประกอบอาชีพในสาขาวิชาชีพที่ตนถนัดเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวเป็นความต้องการของบุคคลหรือแรงงานว่างงานทั่วไป แต่จากสภาพปัจจุบัน สิ่งที่พบคือมีแรงงานผู้ว่างงานจำนวนมาก ซึ่งนอกจากภาระทางการศึกษาแล้ว ยังมีแรงงานใหม่ที่จบการศึกษาและเข้าสู่ตลาดแรงงานมาก ดังเห็นในปี พ.ศ. 2539 มีแรงงานใหม่ที่จบการศึกษาระดับต่างๆ และเข้าสู่ตลาดแรงงานถึง 291,925 คน¹ แต่จากการศึกษาความต้องการแรงงานฝีมือในช่วง พ.ศ. 2540 – 2544 พบร่วมมีการจ้างงานต่ำกว่าความต้องการของผู้จ้าง² ดังเห็นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชในปี พ.ศ. 2539 มีจำนวนการจ้างงานสูงเป็นลำดับที่ 4 ของภาคใต้ คือมีการจ้างงาน 16,806 คน แบ่งเป็นชาย 12.7% นักงาน 43.2% และภรรยา 44.1% แต่มีตำแหน่งว่างงานในปี พ.ศ. 2539 ถึง 24,680 คน ทั้งที่จังหวัดนครศรีธรรมราชมีกำลังแรงงานในปี พ.ศ. 2539 ถึง 24,750 คน³ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแรงงานไม่ทราบความต้องการของผู้จ้าง ไม่มีแรงงานที่มีความสามารถในสาขาวิชาชีพที่ผู้จ้างต้องการ หรือแรงงานมีความสามารถไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้จ้าง

ดังนั้นหากรู้ความต้องการของผู้จ้าง และพัฒนาฝีมือ ความรู้และความสามารถของแรงงานให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้เดิมของแรงงาน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้จ้างแล้ว จะช่วยให้แรงงานมีความรู้ และทักษะฝีมือเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการประกอบอาชีพทางอุดสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของปริมาณแรงงานทางอุดสาหกรรมในจังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อรู้ทักษะวิชาชีพทางอุดสาหกรรมที่แรงงานต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะฝีมือ ทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับใช้ในการพิจารณาการจัดหลักสูตรการสอนเพื่อสร้างบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงาน อีกทั้งจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานที่มีอยู่ เพื่อให้ได้แรงงานที่มีฝีมือ รองรับความต้องการแรงงานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ที่มีการสำรวจพบว่า² ภาคใต้มีความต้องการแรงงานในช่วงปีดังกล่าว เฉลี่ยปีละ 12,214 คน แบ่งเป็นต้องการ

วิศวกรรมและซ่างข้ามงาน 3,375 คน ซ่างเทคนิค 7,115 คน ซ่างฝีมือ 7,008 คน และซ่าง
กึ่งฝีมือ 14,411 คน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงานในจังหวัด
นครศรีธรรมราช
2. เพื่อสำรวจความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ความสำคัญของการวิจัย

ภายหลังการดำเนินงานตามโครงการนี้เสร็จ จะได้ข้อมูลสำหรับสถานศึกษาในจังหวัด
นครศรีธรรมราชและจังหวัดใกล้เคียงเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดหลักสูตรการเรียนการสอน
และสำหรับสถานศึกษาร่วมทั้งหน่วยงานของรัฐบาลในการจัดหลักสูตรการสอนระยะสั้นเพื่อ¹
พัฒนาฝีมือแรงงานที่มีอยู่ ให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของแรงงาน และ
ความต้องการของผู้ซ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่
ต้องการทำงานทำ จำนวน 80 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง จากแรงงานที่ทำงานใน งานวัน²
นัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 – 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เนื่องจากผู้ที่
มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม
3. ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร 2 ด้านคือ
  - 3.1 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม
  - 3.2 ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช หมายถึง บุคคลผู้ต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. อาชีพทางอุตสาหกรรม หมายถึง สาขาวิชาชีพ 11 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ ช่างกระเจ้า ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างปูน-คอนกรีต ช่างท่อ-สุขภัณฑ์ ช่างเครื่องเรือน ช่างเครื่องปั้นดินเผา และช่างออกแบบ
3. ความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงาน หมายถึง อาชีพทางอุตสาหกรรมที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติ หรือฝึกทักษะเพิ่มเติม และพัฒนาความรู้ความสามารถทางทฤษฎีในเชิงวิชาการ ในสาขาวิชาชีพทางอุตสาหกรรม